

Rosyjskie MSZ domaga się wyjaśnień w sprawie obecności amerykańskiego krążownika rakietowego Monterey (CG-61) typu „Ticonderoga” na Morzu Czarnym. Zdaniem Moskwy, jego udział w manewrach amerykańsko-ukraińskich odczytywane jest jako „bezpśrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej”. Na pokładzie Monterey znajdują się elementy tarczy antyrakietowej - system „Aegis”. To właśnie on tak bardzo niepokoi Rosję, która uważa to za kolejną próbę rozmieszczenia tarczy w pobliżu swoich granic. Rosjanie twierdzą, że to jawne lekceważenie przez Amerykanów zaniepokojenia, które wielokrotnie wyrażała Moskwa. Przypominają, że budowanie takiego systemu bez współpracy z Rosją wywoła kolejny wyścig zbrojeń i doprowadzi do „zimnej wojny”.

Na fotografii Monterey podczas wpływania do Odessy w dniu 11 czerwca 2011. Fot. Anatolij Odajnik

Nr 4/2011 (108)

OKRETY WOJENNE

NR 4/2011 (108) lipiec-sierpień • Cena 26 zł (w tym 5% VAT)

OKRETY WOJENNE

www.okretywojenne.pl

Krążownik „Bojarin”

Magazyn miłośników spraw wojennomorskich

Pierwsze pancerniki holenderskie

Niszczyciele typu „Battle”

Libijska Marynarka Wojenna

INDEKS 386138 ISSN 1231-014X

9 771231 014036 04

Z dziejów floty japońskiej

Krzysztof Nowicki

Lotniskowiec Kaga po konwersji z pancernika, okres przed modernizacją. Widoczny układ trzech pokładów lotniczych, z daleka nadający okrętowi sylwetkę zbliżoną do lotniskowca Akagi w pierwotnej konfiguracji. Fot. „Ships of the World”

„Kaga” – największy lotniskowiec świata w latach 1935-1942

Wprowadzenie

Wprowadzenie

Stępkę pod przemycające dla floty wojennej Japonii pancerniki Kręga położono 19 lipca 1920 roku w stoczni firmy Kawasaki w Kobe. Miał szanować się, wraz z bliźniaczem pancernikiem Tosa, jednym z największych pancerników świata z wypornością około 40 000 ts (1 ts = 1016 kg) i działami kalibru 410 mm. Tak się jednak nie stało.

Na konferencji w Waszyngtonie, która zakończyła się podpisaniem Traktatu Waszyngtońskiego 6 lutego 1922 roku zdecydowano o ograniczeniu zbrojeń na morzu, co najbardziej dotknęło właśnie pancerniki. Nieukarcony Kaga miał być zgodnie z jego postanowieniami złomowany. Tak też się stało.

Odzwierciedlała to sytuację, w jakiej znajdował się świat. Jedną z przyczyn wojny było to, że Japonia nie miała dostępu do surowców, które potrzebowała do swojej przemysłowej produkcji. W tym celu w 1940 roku Japonia rozpoczęła ataki na bazy amerykańskie w Oceanie Spokojnym. W odpowiedzi na te ataki, Stany Zjednoczone wypowiedziały wojnę Japonii. W tym czasie Japonia była już w trakcie ataku na Pearl Harbor, co doprowadziło do wybuchu wojny światowej.

ców, przy zachowaniu ich proporcjonalnej maksymalnej wyporności jednostkowej wynoszącej 27 000 t. Brytyjczycy w tym czasie chcieli za pomocą aż pięć takich okrętów osiągnąć skuteczną siłę uderzenia, co było trudnym przedsięwzięciem, które wymagało uwzględnienia. W artykule "Przydzielone limity: dla Japonii 81 000 t, a po 135 000 t dla Japonii i Wielkiej Brytanii. Traktat definiował lotniskowice jako okręty powyżej 10 000 t, przenośnice ciężkich lub wyłącznie do przenoszenia samolotów i lotniskowice, a także spójny zbiór innych elementów i ładowad, na ich pokładach. Składowano je w podziemnych magazynach, dokonywano ich konserwacji i zamieniano w uzbrojenie artyleryjskim – kaliber armii nie mógł przekraczać 203 mm. Artykuł 9 zezwalał, mimo standardowego ograniczenia jednostkowego tonażu do 27 000 t, na budowę dwóch okrętów o tonażu do 33 000 t pod warunkiem nie przekroczenia tonażu przenośnika do całej floty. Moby to być jedyne jedyne okręty tej zbudo-

Ustalenia te ukiepunkowały rozwój floty kotłowniowców japońskich i miały znaczący wpływ na losy późniejszego lotniskowca *Kaga*. Wpływ wyrwało również... trzęsienie ziemi w dniu 1 września 1923 roku, które poważnie uszkodziło kadłub budowanego krążownika liniowego *Amagi* – okrętu bliźniaczego do *Agagi*, który został pierwot-

nie zakwalifikowany do przebudowy na lotniskowisko. Amagi początkowo także, lecz okazało się, że uszkodzenia kadłuba były na tyle poważne, że zdecydowano się na przebudowę. W tym celu jego kadłub został przeniesiony na niedokończony okręt liniowy i „podnoszony szkielet” Kagura. Stał się on tym samym szkieletem cząstki fregaty japońskiej, a nawet jej czołgi, w odniesieniu do bliźniaczej jednostki – Tama, która podlegała jedynie jako okręt-cel, zatopiona ostatnio 9 lutego 1925 roku.

Nazwa okrętu – Kagura – wywodzi się od murej prowincji, na której w czasie działań wojennych Japonia była podległa. Nazwy prowincji były zastrzeżone dla pancerników, acz przywilejem jednostek bojowych było zachowanie imienia mimo zmiany przeznaczenia okrętu. Decyzja o przebudowie planowanego pancernika Kagura na lotniskowisko zapadła 19 listopada 1923 roku. Jednak lotniskowice: wzrosł do służby dopiero 31 mar-

Kogo przeszedł gruntowną modernizację w latach 1933-1935 i wraz z jej zakończeniem stał się największym lotniskowcem świata o wyporności 38 800 t. Zdyktował wtedy na kilka lat amerykańskie lotniskowce typu *Lexington*. Był także najpotężniejszą uzbrojony m.in. w 10 dział 203 mm i 16 dział 127 mm. Jego załoga stanowiła ponad 2000 ludzi. Było tak do 4 czerwca 1942, kiedy to w czasie bitwy o Midway został zniszczony przez

41

131,0 m, szerokości 13,4 m i zanurzeniu 4,2 m. Okręt posiadał niewielką nadbudówkę oraz płaski pokład, co wywoływało domniemania o zamiarze wyposażenia go w śmigłowiec pokładowy. Napęd jednostki stanowiły 2 turbiny parowe Ishikawajima/GE o łącznej mocy 60 000 KM zasilane w parę przez 4 kotły wodno-rurkowe Ishikawajima/Foster Wheeler D2. Prędkość maksymalna wynosiła 32 węzły (weźniki) i 33 węzły (środek). Zapas 900 t paliwa zapewniał zasięg 5500 Mm przy 20 węzłach lub 7000 Mm przy 18 węzłach.

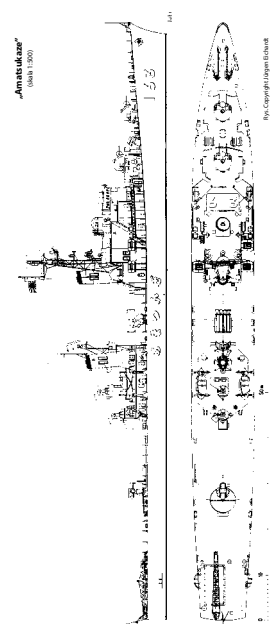
Podstawowe uzbrojenie stanowiska umieszczano na pokładzie rurowym pojedynczymi wyrzutniami MK 13 rakietowych pocisków plot. „Tartar” (RIM 24C). Pociski o prędkości 2 Machów miały zasięg 5,8 km, a osiągnięty pułap wynosił 12 200 m. Zapas stanowisko 40 pocisków Tartar-D. Uzbrojenie artyleryjskie stanowiły cztery działka kal. 76 mm L/50 Mk. 35 w dwóch poczynach sprzężonych zestawach na pokładzie dziobowym. Do zwalczania zagrożenia podwodnego służyły dwa miniatorki Mk. 15 „Hedgehog” o zasięgu strzelniczym torped pod, po jednej na każdej burtie.

Wyposażenie elektroniczne obejmowało tajnospółprzodny radar dozoru powietrznego SP5-39 A, radar SP5-29, radar SP5-37 oraz radar SPG-51 kierowania ogniem pociskami „Tartar”, a także sonar SQS-4. Załoga Amstrutack liczyła 290 marynarzy i oficerów.

Już w marcu 1968 roku dokonano modernizacji instalacji między kominami na Irkuckiej osłoniętopodcinową wyrzutnię systemu rakietopodnoszą ASROC oraz montując w miejsce działaszynowych żurawii, 2 trójtorowe wyrzutnice Młk 32 torped pop. kal. 324 mm. Wówczas też zamontowano nowy sonar SQS-23. W październiku 1971 roku zamontowano nowy radar SP5-52. W 1978 roku przestawia się wówczas pociski „Jastar” zastępując „Standard SM-1MR”, których zasięg przy prędkości 2 Machów, wyniósł 25 Mm, a osiągnięty pułap 15 200 mł, zachowując przy tym wielkość ich zapasu na pokładzie.

W latach 1966-1978 Siły Samoobrony otrzymały sześć jednostek należących do typu „Yamagumo”⁴⁵, którym przyszedł pełnić funkcję przysylowych „koni robotniczych” floty. Okręty powstały w dwóch trzaskach po trzy jednostki, a rozdzielą je trójka nie-

15. *Znaczenie naru - rodzaje chorut.*

Z dziejów floty japońskiej

Red. Jarosław Jastrzębski

Najkrótsza historia

Japońskiej Marynarki Wojennej

Japoński rajd na Port Artur 9 lutego 1904 roku

Okręty liniowe „Kawachi” i „Settsu” – pierwsze drednoty Nipponu

Kanonierka „Ataka”

**„Kaga” – największy lotniskowiec świata
w latach 1935-1942**

Flota japońskich krążowników ciężkich w latach 1922-1945

Admirałowie i marynarka wojenna a japońska polityka zagraniczna w latach 1921-1941

„Akizuki” – niezwykle typ niszczyciela

Japońskie okręty podwodne typu „Sen Taka Shô”

Zapomniane niszczyciele Zimnej Wojny

Śmigłowcowce typu „Hyūga”

- 120 stron
- cena 39 zł